

Universitätsbibliothek Paderborn

**Hermes Theologicvs, Id est Synopsis totius Theologiæ,
perspicuè, doctè, subtiliter, ac breviter discussa**

Et In octo Partes ... distincta ...

De Iustitia Et Contractibvs

Vindalium, 1646

Cap. I. De iure quod est fundamentum: & obiectum iustitiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38850

1
Clementinae, et aliorum: sive: de: iustitia:
et: obiectu: virtutis: illius: sive: de: iustitia:
et: obiectu: virtutis: illius: sive: de: iustitia:

BREVIS ET
ACCVRATVS
TRACTATVS
DE IVSTITIA,
PROPRIE DICTA, ET
Religione seu Iustitia impropriè
dicta.

CAPUT I.

*De iure quod est fundamentum &
obiectum Iustitia.*

 VM ius vel sit obiectum Iustitiae, vel fundamentum obiecti virtutis illius, ideo necessarium est, ut Tractatus de Iustitiâ ab eius explicatione inchoetur.

Nota 1. ius communiter definiri, potestatem legitimam ad obtinendam rem, de Iustitia,

A

2 TRACTATVS

vel functionem aliquam, aut quasi functionem, cuius violatio iniuriam constitutat. Ab alijs autem definitur, potestas quædam proxima, vel remota quæ supposito rationis vslu, est ratio aliquid pro arbitrio agendi, vel non agendi, conuenienter naturæ rationali.

Nota 2. Tripliciter diuidi posse ius sic acceptum, 1. subiectiuè, siue ex parte subiecti, 2. effectiuè id est ex parte efficien-
tis, 3. obiectiuè seu ex parte obiecti.
Subiectiuè ius diuiditur in increatum & creatum, 2. effectiuè diuiditur in ius na-
turale & posituum. Posituum autem in Diuinum & humanum. Humanum, in Ecclesiasticum, quod Canonicum dicitur,
& Politicum seu Seculare. Politicum vero in ius gentium, & ius Reipublicæ vel Regni, quod ius ciuale dici potest.

CONCLVSIO I. Ius naturale illud est, quod ex sola rei naturâ originem dicit, ut est ius tuendi vitam aduersus inuasorem iniustum. Ius vero posi-
tuum illud est quod oritur ex liberâ aliquius personæ constitutione.

CONCLVSIO II. Ius diuinum est id, quod efficienter procedit a liberâ Dei voluntate, ut ius conficiendi sacra-
menta Ecclesiæ conuenientia, ius vero humanum est id quod à liberâ hominum

DE IVSTITIA. CAP. I. 3
constitutione originem dicit; ut ius præ-
scriptionis, seu præscribendi rem aliquam
certo tempore à lege præstituto.

CONCLVSIO. III. Ius Eccle-
siasticum seu Canonicum est id quod li-
berè ab Ecclesiâ constitutum est ut ha-
bente supernaturalem potestatem fibi à
Deo concessam; vg. Ius transeundi ad
Religionem ante consummationem Ma-
trimouij contracti. Ius vero politicum
seu sœculare est id quod liberè ab homi-
nibus statutum est ut habentibus potesta-
tem & autoritatem intra terminos or-
dinis naturalis contentam.

CONCLVSIO IV. Ius gentium
est id quod orbis initio ab omnibus gen-
tibus, vel primis parentibus constitutum
passim seruatur. Ius verò Regni seu Rei-
publicæ, est id quod ab uno regno, vel
republicâ est conditum, ideoque non ab
omnibus sed ab aliquibus tantum genti-
bus obseruatur.

CONCLVSIO V. Ius in re, quod
respicit rem deuinctam ei in quo ipsum
est ius; qua de causâ, actio illi in rem
ipsam datur, quâ repeti possit, ubique
demum fuerit, & à quocunque tandem
retineatur.

Ius vero ad rem est, quod rem ipsam
ut deuinctam non respicit, sed personam

4 TRACTATVS

etiam quæ rem non habet, in quam solum
proinde actio datur, v.g. vendidit mihi
Titius rem quampiam, & ante eius tra-
ditionem mihi faciendam eandem rem
ut putâ equum alteri Sempronio nimi-
xim vendidit & tradidit ac proinde eius
dominium in illum transtulit, non datur
mihi primo emptori actio in Sempro-
nium secundum emptorem, qui rem illam
possidet ut suam; sed tantum in vendi-
totem eius, cuius solius est mihi satisfa-
cere pro iniuria & damno; si tamen ha-
berem ius in illa re mihi venditâ, ut ha-
berem si per realem traditionem eius
dominium obtinuisse, possem de repe-
tendis agere in iudicio contra Sempro-
nium secundum emptorem à quo res illa
possidetur, & contra quemcumque penes
quem esset, ut ea mihi restitueretur, quia
scilicet ipsa in individuo mihi tunc
esser obstricta.